

Остановим інсульт вместе

Інсульт являється однією з основних причин інвалідизації і смертності людей трудоспособного віку. Проблема профілактики інсульту має не тільки медичнську, а й соціальну значення, так як лікування і наступуюча тривала реабілітація пацієнта асоціюються з важливими фінансовими витратами.

Своєчасна корекція факторів ризику – відмова від куріння, зловживання алкоголем, нормалізація рівня артеріального тиску, вмісту холестерину і глюкози в крові, збільшення фізичної навантаження – дозволяють не тільки знизити ризик розвитку судинних катастроф, а й значно покращити якість життя.

26 вересня відбувся прес-конференція, присвячена початку акції «Стоп-інсульт 2012», організованої Всеукраїнською громадською організацією «Українська асоціація по боротьбі з інсультом» при підтримці фармацевтичної компанії Nyscomed: a Takeda company. Акція проходить уже четвертий рік поспіль і представляє собою серію заходів, метою яких – привернути увагу широкого суспільства до проблеми поширення цереброваскулярних захворювань, а також інформувати населення про фактори ризику розвитку інсульту.

О важливості проблеми інсульту в Україні розповіла головний експерт спеціаліст Міністерства охорони здоров'я України по спеціальності «Неврологія», керівник відділу судинної патології головного мозку ГУ «Інститут неврології, психіатрії і наркології НАМН України» (г. Харків), доктор медичних наук, професор Тамара Сергєєва Мищенко.

– Проблема цереброваскулярних захворювань є актуальною у всьому світі. Щорічно трапляється 16 мільйонів випадків інсульту, що обумовлює 10% летальних ісходів в загальному населенні. К сожалению, прогнози експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я неутішительні: к 2030 р. в світі очікуються 23 мільйони нових випадків мозкового інсульту, це захворювання і його ускладнення стануть причиною смерті 8 мільйонів осіб.

Во багатьох країнах сьогодні кількість інсультів перевищує кількість випадків інфаркту міокарда. В структурі причин інвалідизації населення інсульт займає четверте,

в деяких країнах – шосте місце. Остроє порушення мозкового кровообігу відноситься до числа найбільш дорогих патологій: в розвинених державах 4-6% витрат в сфері охорони здоров'я пов'язані з лікуванням і реабілітацією пацієнтів з вказаним захворюванням.

Не менш актуальна ця проблема і для нашої країни. В Україні щорічно реєструється близько 100-110 тис. нових випадків інсульту; і хоча за останні 3-4 роки наметилася тенденція до стабілізації показателя захворюваності даної патологією, на практиці наведені цифри означають, що кожні 5 хвилин один з наших соотечественников переносить інсульт. Внаслідок остроє порушення мозкового кровообігу щорічно умирають 40-42 тис. жителів нашої країни, тобто кожні 10-11 хвилин інсульт стає причиною смерті одного українця. Щорічно в Україні в результаті інсульту близько 20 тис. осіб стають інвалідами.

Слід зауважити, що третина інсультів виникає у людей трудоспособного віку; при цьому в останні роки зросло кількість випадків остроє порушення мозкового кровообігу в підлітковому і навіть дитячому віці. Основними причинами складнішої ситуації є декілька факторів: загальне старіння населення, артеріальна гіпертензія, дисліпідемія, захворювання серця, цукровий діабет, куріння, зловживання алкоголем. Сьогодні розглядаються і інші фактори ризику, такі як депресія, мігрень, ненормований робочий день і інше. Однак основними ризик-факторами по-прежнему залишаються артеріальна гіпертензія, цукровий діабет і куріння. Основу стратегії в попередженні інсульту становлять виявлення і корекція факторів ризику. В деяких країнах, де запроваджені програми по профілактиці серцево-судинних захворювань, захворюваність інсультом зменшилася на 25-30%.

а в деяких державах – на 40%. В Україні вже декілька років проводяться Дні боротьби з інсультом, які спрямовані на підвищення свідомості населення про фактори ризику інсульту.

По думці президента Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація по боротьбі з інсультом», керівника кафедри нейрохірургії Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (г. Київ), доктора медичних наук, професора Ніколая Ефремовича Полищука, освітні заходи мають величезне медико-соціальне значення і є важливим елементом в роботі, спрямованій на зменшення кількості нових випадків інсульту. Сьогодні завдяки тісній співпраці з соціально-орієнтованими бізнес-структурами, зокрема з фармацевтичною компанією Nyscomed: a Takeda company, значно зросло інформованість населення про інсульт, фактори ризику його розвитку і методи профілактики. На протяженні останніх 4 років спільно з компанією Nyscomed напередодні Всесвітнього дня боротьби з інсультом проводяться акції по профілактиці цього важкого інвалідизуючого захворювання. Спільна робота вже дала певні результати: згідно статистичним даним, з 2007 р. спостерігається тенденція до зменшення рівня смертності внаслідок остроє інфаркту міокарда і інсульту.

«Як виробники препаратів, ми добре знаємо реальний масштаб загрози поширення серцево-судинних захворювань», – зауважив Євгеній Едуардович Заїка, керівник компанії Nyscomed: a Takeda Company в Україні. – Своєю соціальною відповідальністю ми бачимо в тому, щоб максимальна кількість людей була інформованою про фактори ризику і можливостях уникнути розвитку інсульту».

Акція «Стоп-інсульт 2012» почалася 3 вересня на головній площі г. Луганська, 6 вересня заходи відбулися в г. Дніпропетровськ, 10 вересня – в г. Львів, 13 вересня – в г. Київ, 16 вересня – в г. Одеса. Акція завершиться 19 вересня в г. Харків. Всі зацікавлені мали можливість отримати консультацію чотирьох спеціалістів (терапевта, невролога, ендокринолога і дієтолога), а також виміряти артеріальний тиск, оцінити рівень холестерину і глюкози в крові.

В цьому році ініціативу за здоровий образ життя підтримав народний артист України, почесний професор Національного університету культури і мистецтв, член Національного союзу хореографів України Григорій Николаевич Чапкіс. Виступивши на сцені, він сказав наступні слова: «Танець – це життя, життя – це рух, а жити треба красиво...».

Підготувала Анастасія Лазаренко

НОВИНИ МОЗ

У столиці відбувся семінар з розробки стратегії щодо подальшого впровадження в Україні концепції Комплексної медичної допомоги під час небажаної вагітності

3-5 жовтня 2012 року в м. Києві за участю представників Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) та міжнародних експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) відбувся семінар з розробки стратегії щодо подальшого впровадження концепції Комплексної медичної допомоги під час небажаної вагітності (КМДНВ) на національному рівні.

У ході роботи було проаналізовано результати використання КМДНВ у трьох пілотних регіонах першої фази проекту (Вінницькій, Донецькій областях та в м. Києві) та у двох додаткових пілотних областях другої фази проекту (Одеській та Полтавській).

Грунтуючись на успішності першого етапу впровадження проекту КМДНВ в Україні (2009-2011 рр.) та рекомендаціях і пріоритетних діях, визначених наприкінці першого етапу, було погоджено, що актуальним є подальше розширення масштабів ініціативи

КМДНВ. Зокрема, визначено, що впровадження другого етапу проекту (2012-2014 рр.) у подальшому за підтримки МОЗ України, Швейцарського агентства з розвитку та співробітництва (ШАРС), Благодійного фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї» (ЗЖПС) та ВООЗ передбачатиме підтримку ініціативи КМДНВ у попередньо визначених пілотних областях, а також включення нових пілотних регіонів (м. Одеса та Полтава). Крім того, під час цього етапу планується здійснити нові заходи, спрямовані на підвищення можливостей медичного персоналу, який надає послуги з переривання вагітності у другому триместрі за медичними показаннями; розробити стандарти якості та покращити моніторинг послуг КМДНВ.

Консультант ВООЗ Пітер Файанс ознайомив учасників семінару з методологією ВООЗ щодо поширення інновацій ExpandNet та ресурсами для успішного впровадження концепції КМДНВ та інституціоналізації.

Учасники семінару дійшли висновку, що важливо чітко зрозуміти досягнення та недоліки попередніх етапів проекту, а також стратегічно спланувати ефективні заходи для розширеного впровадження концепції КМДНВ як безпечної,

такої, що ґрунтується на наукових даних, і економічно вигідної. Запровадження підходу КМДНВ у подальшому сприятиме досягненню Україною Цілі розвитку тисячоліття № 5 «Покращення здоров'я матерів».

У роботі семінару взяли участь заступник начальника Управління охорони материнства, дитинства та санаторного забезпечення МОЗ України Валентина Коломейчук, директор ШАРС в Україні Гвідо Бельтрані, радник Європейського регіонального бюро ВООЗ із репродуктивного здоров'я Гунта Лаздане, консультанти ВООЗ Пітер Файанс і Родіка Комендант, спеціаліст штаб-квартири ВООЗ з програм репродуктивного здоров'я та досліджень Рональд Джонсон, директор впровадження Європейської стратегії Саллі Хьюз, голова правління БФ ЗЖПС Галина Майструк, керівник проектів міжнародної федерації планування сім'ї / IPPF в Україні, координатор проекту Володимир Банніков, заступник представника Фонду Народонаселення ООН в Україні Павло Замостян, спеціаліст програми сексуального та репродуктивного здоров'я, здоров'я дітей та підлітків Бюро ВООЗ в Україні Анастасія Думчева, заступник директора проекту Агенції США з міжнародного розвитку (USAID) «Здоров'я жінок

України» Надія Сало, національні експерти, представники пілотних регіонів.

Довідка

У 2006 р. МОЗ України звернулося до ВООЗ з офіційним проханням надати підтримку щодо аналізу поточної ситуації у сфері контрацепції, небажаної вагітності та небезпечних абортів, для того щоб отримати важливу інформацію, що базується на наукових даних, і запровадити відповідні стратегічні дії для подальшого зменшення кількості абортів і пов'язаних із ними ускладнень. Протягом 2007-2008 рр. було проведено «Стратегічну оцінку (СО) програм і дослідницьких питань, які пов'язані із небажаною вагітністю, в Україні». У результаті СО було розроблено низку ключових рекомендацій, спрямованих на покращення ситуації в країні.

Рекомендації, які були розроблені під час СО, стали основою для впровадження подальших важливих ініціатив на національному рівні. Впровадження рекомендацій почалося у 2009 р. у рамках другого етапу проекту КМДНВ за фінансової підтримки ШАРС в тісній партнерській взаємодії між МОЗ України, БФ ЗЖПС та ВООЗ.

Прес-служба МОЗ України